

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Teie 28.05.2026 nr 1-4/26/2122,
KLIM/26-0633/-1K

Meie 03.07.2026 nr 8-2/4270

Tööstusheite seaduse, riigilõivuseaduse ja keskkonnatasude seaduse muutmise seaduse eelnõu kooskõlastamine

Austatud minister

Kliimaministeerium on saatnud Justiits- ja Digiministeeriumile kooskõlastamiseks tööstusheite seaduse, riigilõivuseaduse ja keskkonnatasude seaduse muutmise seaduse eelnõu (*eelnõu*). Justiits- ja Digiministeerium kooskõlastab eelnõu järgmiste märkustega arvestamise korral.

1. **Eelnõu § 1 p 62** – kõnealuse sättega nähakse ette tööstusheite seaduse § 60 muutmise, mis puudutab teabe avalikustamist. THS § 60 lg 1 loetleb teabe, mis on avalik ning lg 4 näeb ette, et teatud osa teabest võib tunnistada asutusesiseseks kasutamiseks. Juhime tähelepanu, et avaliku teabe seaduse (AvTS) § 28 kohaselt tuleb teabevaldajal avalikustada kogu andmekogus olev teave, mille suhtes ei ole kehtestatud juurdepääsupiirangut. Kuna kogu THS § 60 lõigetes 1–4 nimetatud teave on keskkonnaotsuste infosüsteemis, mis on andmekogu, siis on sealne teave igal juhul avalik, ilma et seda peaks uuesti üle kordama. Samuti on võimalik andmekogus sisalduvaid andmeid tunnistada asutusesiseseks kasutamiseks ka ilma THS § 60 lõikes 4 ette nähtud regulatsioonita. AvTS-i kordamine eriseaduses toob kaasa õigusselgusetuse. Näiteks tekib küsimus: kui THS § 60 lõikes 1 on ette nähtud, et teatud teave on avalik, siis kas see tähendab erandit AvTS-i suhtes, et selles teabes sisalduvad isikuandmed on ka avalikud. Kui jah, siis tuleks näha ette regulatsioon, mis loob õigusliku aluse isikuandmete avalikustamiseks, st seaduses tuleks ette näha, mis isikuandmeid avalikustatakse ja mis eesmärgil, kuna AvTS-i alusel tunnistatakse isikuandmed üldjuhul asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks. Eelnevast tulenevalt palume jätta THS §-st 60 välja sätted, mis kordavad AvTS-is sätestatud.

2. **Eelnõu § 1 p 76 (THS § 154¹ lg 4)** – säte on sõnastatud järgmiselt:

(4) Kui kaks või enam sea- või linnukasvatusega tegelevat käitist asuvad üksteise lähedal ja kui nende käitaja on sama või kui käitised on omavahel majanduslikus või õigussuhtes olevate käitajate kontrolli all, võib loa andja käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud künnisvõimsuse arvutamisel käsitada neid käitisi ühe üksusena.

Sättest jääb arusaamatuks, mida tähendab väljend „õigussuhtes olevad käitajad“, mis annab loa andjale õiguse käsitada neid käitisi ühe üksusena. Märgime, et õigussuhe tekib ka naaberkiinnistute omanike vahel asjaõigusseaduse alusel. Viidatud väljend on liiga lai ja annab haldusorganile lubamatult laia volituse kaalutusotsuse tegemisel. Palume normi täpsustada.

3. **Eelnõu § 1 p 79-82** – eelnõuga lisatakse THS-i uued vääritekoosseisud ja täiendatakse olemasolevaid. Seoses vastutuse sätetega juhime tähelepanu sellele, et Riigikogu poolt võeti 19.06.2014 vastu karistusseadustiku ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus. Riigikogus kandis see seaduseelnõu numbrit 554SE¹. Eelnõu lähtus arusaamast, karistus on *ultima*

¹ [Eelnõu - Riigikogu](#)

ratio, viimane abinõu. See tähendab, et **väärteovastutust saab riik kohaldada üksnes siis, kui haldussund ei anna tulemust.**

Seega uute väärteokoosseisude koostamisel või kehtivates sätetes karistumäärade ülevaatamisel tuleb kindlasti analüüsida, kas on võimalik kohaldada karistamise asemel haldussundi: lahendada probleem ettekirjutusega või kohaldada sunniraha ja asendustäitmist. Soovitame tutvuda seaduseelnõu 554 SE seletuskirja² punktiga 3.8.1. Väärte olemus, selle eristamine kuriteost ja haldussunnist (lk 108-112).

Palume seletuskirja vastava analüüsiga täiendada.

- 4. Eelnõu § 1 p 79 ja 80 (THS § 162 lg 3 p 1, § 162¹ lg 3 p 1) – eelnõuga täiendatakse THS § 162 lõikega 3 järgmises sõnastuses:**

„(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud teo eest, kui esineb vähemalt üks järgmistest asjaoludest:

- 1) kompleksloas kehtestatud sama või samalaadse nõude rikkumise eest samas käitises on käitajale tehtud viimase kolme aasta jooksul ettekirjutus vastavalt korrakaitse seaduse § 28 lõikele 1;*
- 2) kompleksloas kehtestatud sama või samalaadse nõude rikkumise eest on käitajat varem karistatud väär- või kuriteo korras, – [...]“*

Analoogset sõnastust kasutatakse ka eelnõu kohases THS § 162¹ lg 3 p-s 1.

Justiits- ja Digiministerium on seisukohal, et riikliku järelevalve käigus tehtud ettekirjutuste täitmist tuleb tagada sunnirahaga, mitte väärteomenetluse ning väärteokaristusega. Seetõttu tuleb THS § 162 lg 3 p 1 ja § 162¹ lg 3 p 1 eelnõust välja jätta.

- 5. Eelnõu § 1 p 79 ja 80 (THS § 162 lg 3 p 2, § 162¹ lg 3 p 2) – mõlemas nimetatud sättes viidatakse „sama või samalaadse nõude rikkumisele“. Palume seletuskirja lisada selgitused, mida mõistetakse samalaadse nõude all, esitada näiteid. Palume selgitada, kuidas eristatakse sama ja samalaadset nõuet ning mille poolest need omavahel erinevad. THS § 162¹ lg 3 p 2 juures palume lisada ka viited, millised on normis viidatud käitamisreeglid ning millises seaduse või määruse sättes need kirjas on.**
- 6. Eelnõu § 1 p 79 ja 80 (THS § 162 lg 3, § 162¹ lg 3) – eelnõuga lisatava mõlema väärteokaristuseks on ette nähtud kuni kolm protsenti käitaja aastakäibest Euroopa Liidus trahvi määramise aastale eelnenud majandusaastal. Tegemist on rahatrahvi arvestamise aluseks oleva juhisega. Palume eelnõusse lisada eraldi paragrahv selle kohta, kuidas toimub aastakäibe arvestamine. Eeskujuks võib võtta nt [VPTS § 262¹](#), [RahaPTS § 96⁴](#), [FELS § 94⁴](#).**
- 7. Eelnõu § 1 p 82 (THS § 163¹ lg 1) – eelnõu kohaselt on viidatud väärteokoosseis edaspidi sõnastatud järgmiselt:**
- (1) Käitise tegevuse kavandatavast muutmisest või laiendamisest teatamata jätmise eest, kui on alustatud olulise muudatuse või laienduse ellu viimist – [...]*
- Palume seletuskirja täiendada eluliste näidetega, milliseid „olulisi muudatusi või laiendusi“ sättes silmas peetakse.
- 8. Eelnõukohased muudatused mõjutavad küll infosüsteemi KOTKAS, kuid eelnõus on hindamata sellega kaasnevad infotehnoloogilised mõjud. Palume selgitada seletuskirjas, kas, millised ja mis ulatuses infotehnoloogilised mõjud kaasnevad. Kui vajalik on infosüsteemi arendus, siis mille osas ja mis maksumusega (palume välja tuua ka sh rahastusallika).**
- 9. Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste ja keelemärkustega ning märkustega eelnõu mõju kohta.**

² [Eelnõu - Riigikogu](#)

10. Vastavalt Vabariigi Valitsuse reglemendi § 6 lõikele 5 palume eelnõu esitada Justiits- ja Digiministeeriumile täiendavaks kooskõlastamiseks pärast praegusel kooskõlastamisel saadud arvamuste läbivaatamist ja vajaduse korral eelnõu parandamist, et enne eelnõu Vabariigi Valitsusele esitamist kontrollida selle vastavust hea õigusloome ja normitehnika eeskirjale.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

- Lisa: 1. Eelnõu fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega
2. Seletuskirja fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega

Markus Ühtigi 53888918
Katariina.Karsten@justdigi.ee
Stina Avvo
Einar Hillep
Helen Uustalu
Joel Kook